

Sytuacja polskich przedsiębiorstw po lockdown'ie

Maj 2020

Agenda

1. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw w Polsce – deklaracje na początku maja br.
2. Planowane zmiany kadrowe
3. Zatory płatnicze
4. Korzystanie z instrumentów Tarczy Antykryzysowej i Finansowej
5. Metodologia badań

Sytuacja finansowa na początku maja

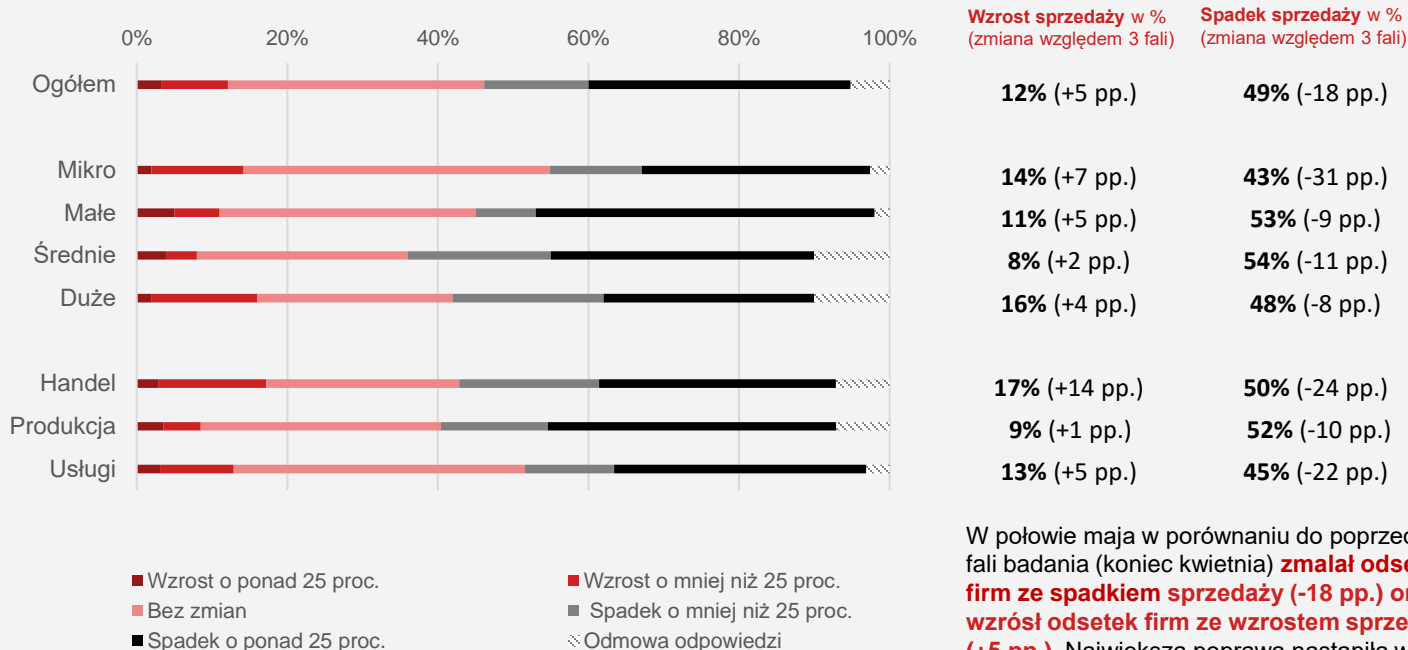
Wartość sprzedaży w firmie w połowie maja

5

Niemal połowa (49 proc.) firm odnotowała spadek sprzedaży w połowie maja w porównaniu do połowy kwietnia.

12 proc. firm odnotowało wzrost sprzedaży w porównaniu do połowy kwietnia.

34 proc. firm utrzymało sprzedaż na niezmiennym poziomie względem połowy kwietnia.

W połowie maja w porównaniu do poprzedniej fali badania (koniec kwietnia) **zmałał odsetek firm ze spadkiem sprzedaży (-18 pp.) oraz wzrósł odsetek firm ze wzrostem sprzedaży (+5 pp.)**. Największa poprawa nastąpiła wśród mikro firm: w końcu kwietnia spadek sprzedaży dotyczył 74 proc. z nich, obecnie 43 proc. (-31 pp.).

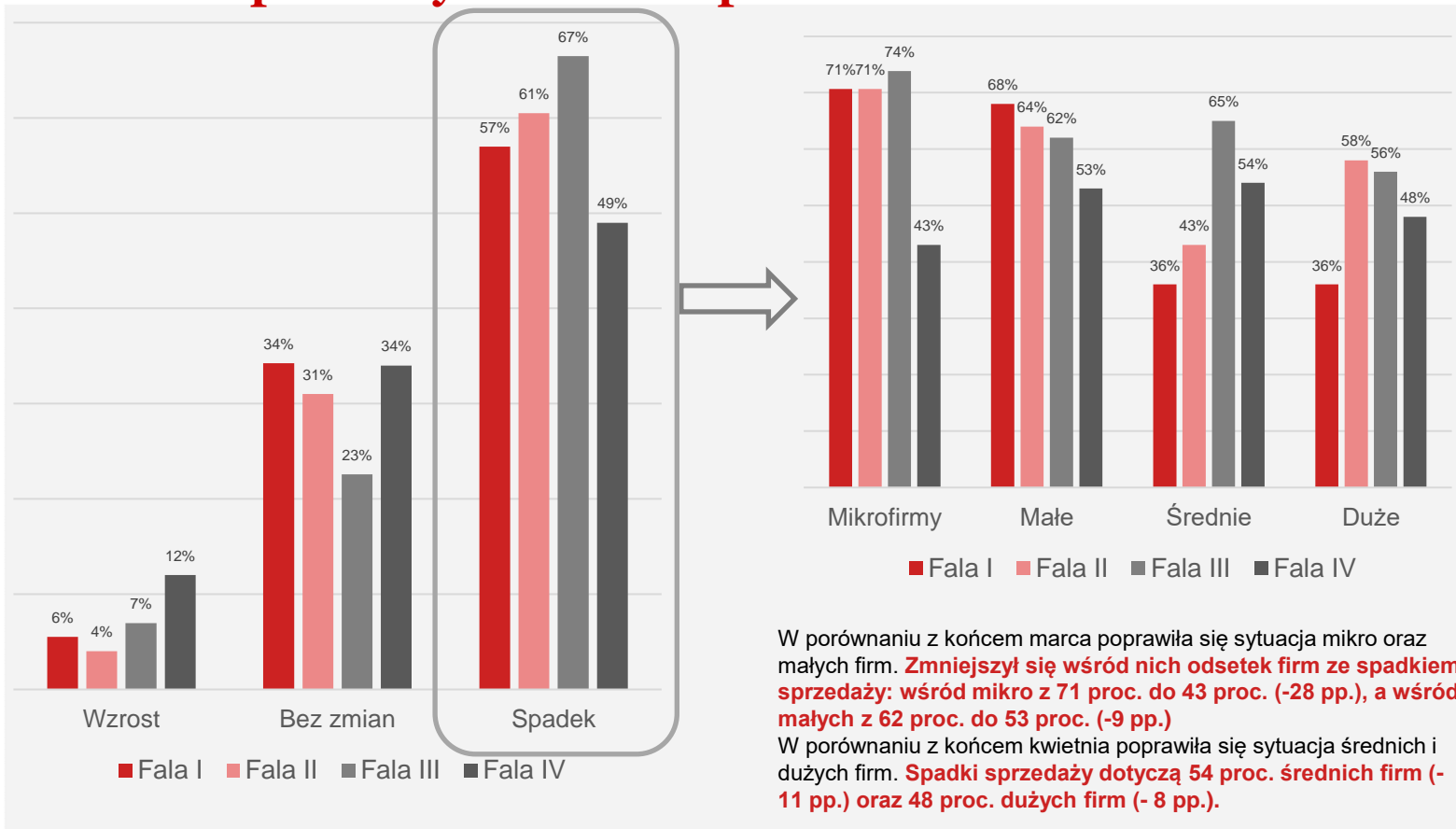
Wartość sprzedaży w firmie – porównanie w czasie

6

W marcu i kwietniu systematycznie rósł odsetek firm, których sprzedaż malała. **Na koniec marca spadek sprzedaży dotknął 57 proc. firm, a na koniec kwietnia 67 proc. firm.**

W maju po raz pierwszy trend ten został zahamowany. **Odsetek firm, których przychody malały wyniósł 49 proc., a więc obniżył się o 18 pp.**

Od połowy kwietnia rośnie udział firm, których sprzedaż rośnie: z 4 proc. do 12 proc. na koniec maja (+8 pp.)

W porównaniu z końcem marca poprawiła się sytuacja mikro oraz małych firm. **Zmniejszył się wśród nich odsetek firm ze spadkiem sprzedaży: wśród mikro z 71 proc. do 43 proc. (-28 pp.), a wśród małych z 62 proc. do 53 proc. (-9 pp.)**

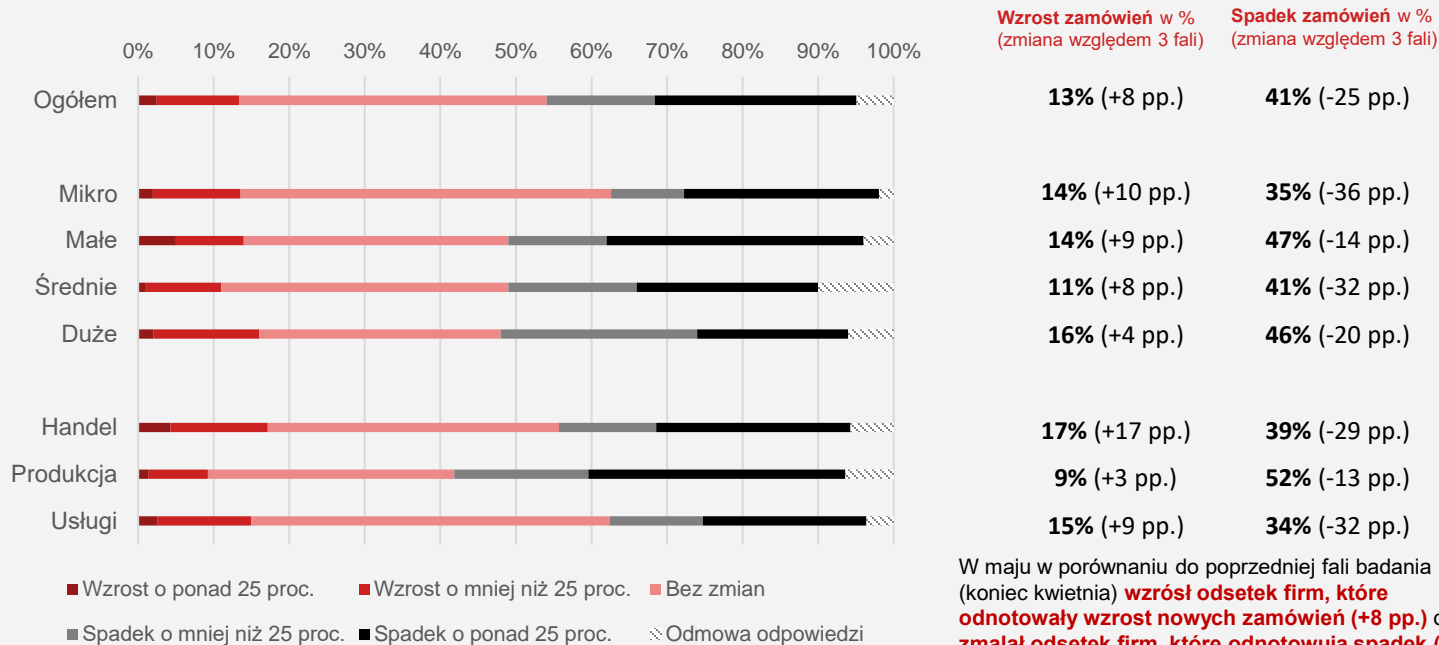
W porównaniu z końcem kwietnia poprawiła się sytuacja średnich i dużych firm. **Spadki sprzedaży dotyczą 54 proc. średnich firm (-11 pp.) oraz 48 proc. dużych firm (-8 pp.).**

Liczba nowych zamówień na początku maja

7

41 proc. firm deklaruje spadek liczby nowych zamówień na ich usługi lub produkty w porównaniu do połowy kwietnia, **13 proc. firm odnotowało wzrost** liczby nowych zamówień, a **dla 41 proc. liczba nowych zamówień nie zmieniła się.**

Wyraźny wzrost nastąpił w handlu oraz usługach, gdzie odpowiednio **17 proc.** oraz **15 proc. firm** odnotowało wzrost w porównaniu do połowy kwietnia.

W maju w porównaniu do poprzedniej fali badania (koniec kwietnia) **wzrosł odsetek firm, które odnotowały wzrost nowych zamówień (+8 pp.)** oraz **zmaliał odsetek firm, które odnotowują spadek (-25 pp.)**. Największa poprawa nastąpiła w mikro firmach: obecnie 35 proc. z nich odnotowuje spadki w porównaniu do 71 proc. deklarujących spadek w końcu kwietnia (-36 pp.).

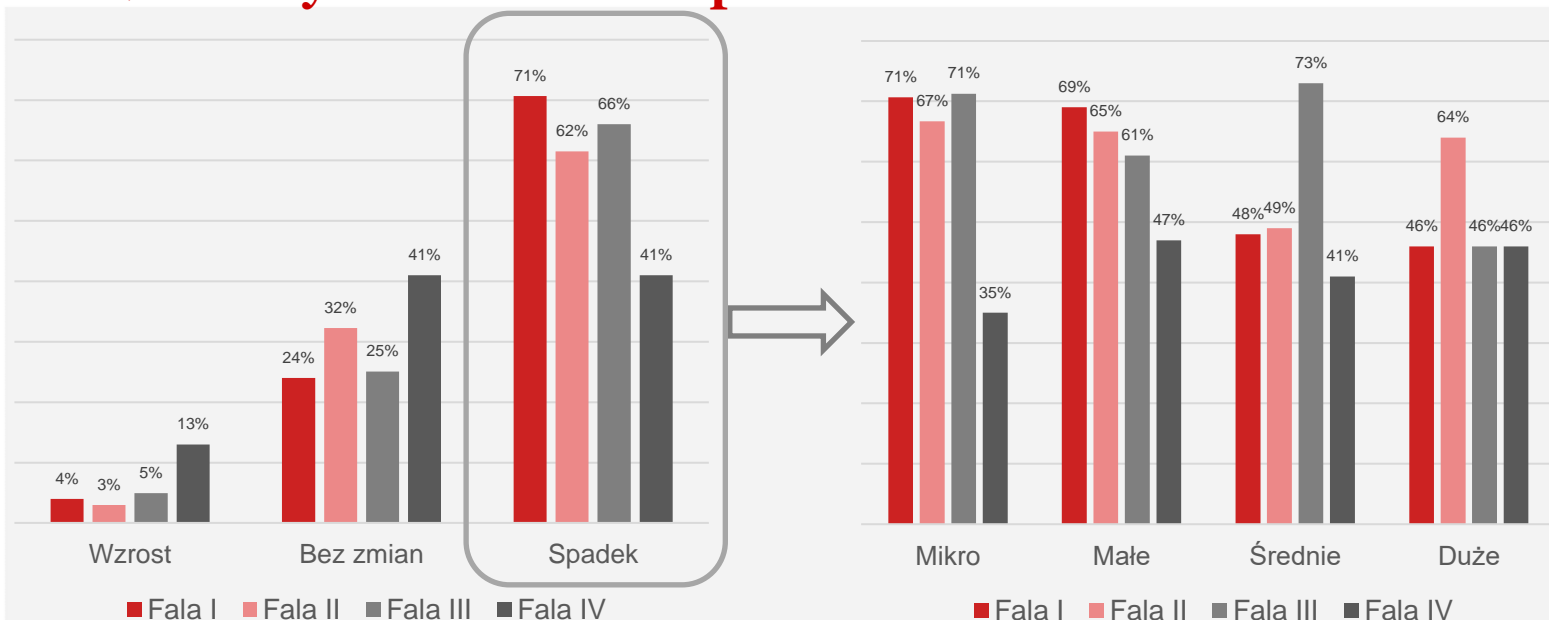
Liczba nowych zamówień – porównanie w czasie

8

Największy spadek liczby nowych zamówień obserwowany był pod koniec marca (I fala) – dotyczył 71 proc. firm.

Sytuacja wyraźnie poprawiła się w połowie maja (IV fala) – **spadek nowych zamówień dotyczy obecnie 41 proc. firm.**

Równocześnie w połowie maja nastąpił wzrost udziału firm, które odnotowały **wzrost (+9 pp.) bądź utrzymanie (+17 pp.) liczby nowych zamówień.**

W porównaniu do końca marca odsetek podmiotów ze spadkiem liczby nowych zamówień zmniejszył się **wśród mikro firm z 71 proc. do 35 proc. (-36 pp.), wśród małych firm z 69 proc. do 47 proc. (-22 pp.), wśród średnich firm z 48 proc. do 41 proc. (-7 pp.).**

W porównaniu do końca marca **stabilna jest sytuacja dużych firm** – spadek liczby nowych zamówień dotyczy niezmiennie 46 proc. z nich.

Subiektywna ocena płynności finansowej przedsiębiorstwa

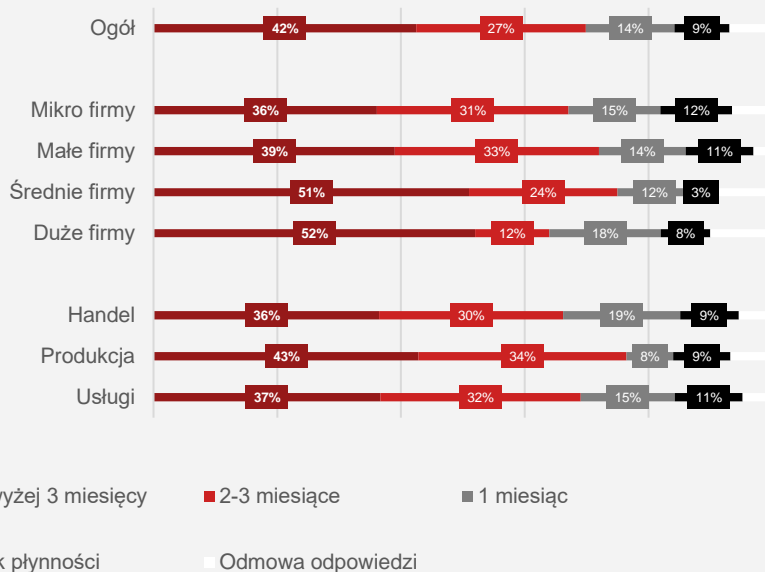
9

42 proc. firm ocenia swoją płynność finansową jako dostateczną, by przetrwać okres **powyżej 3 miesięcy**.

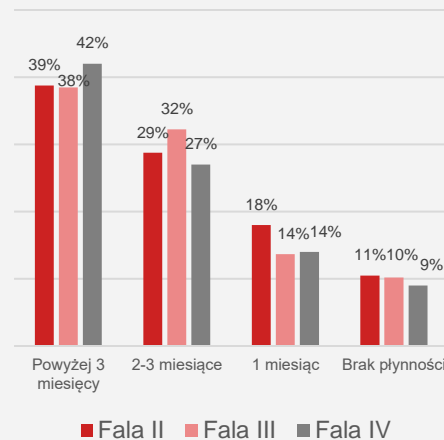
Posiadanie płynności finansowej umożliwiającej **działanie powyżej 3 miesięcy** deklaruje **52 proc. dużych oraz 51 proc. średnich podmiotów**.

42 proc. firm ma środki finansowe umożliwiające działanie firmy przez maksymalnie **3 miesiące**.

9 proc. firm nie ma żadnych rezerw finansowych

Pytanie: Płynność finansowa przedsiębiorstwa wystarczy na ...

W porównaniu z końcem kwietnia nie zmieniła się subiektywna ocena płynności finansowej przedsiębiorstw.

Planowane zmiany kadrowe

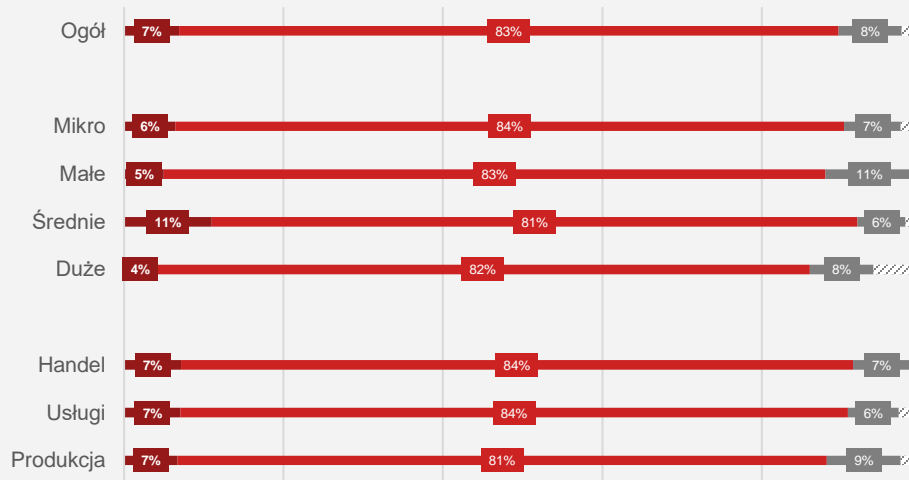
Planowane zmiany w liczbie pracowników

11

8 proc. przedsiębiorców planuje **redukcję zatrudnienia**.

83 proc. firm planuje **utrzymanie dotychczasowego zatrudnienia**.

7 proc. firm planuje **zwiększyć liczbę pracowników** firmy.

- Planujemy zwiększenie liczby pracowników
- Nie planujemy zmiany liczby pracowników firmy
- Planujemy zmniejszenie liczby pracowników
- ▨ Odmowa odpowiedzi

Zmiany planów względem III fali (koniec kwietnia)

Zmniejszenie liczby pracowników	Utrzymanie liczby pracowników
-4 pp.	+12 pp.
-2 pp.	+9 pp.
+2 pp.	+9 pp.
-8 pp.	+6 pp.
-18 pp.	+34 pp.
-7 pp.	+18 pp.
-2 pp.	+12 pp.
-11 pp.	+9 pp.

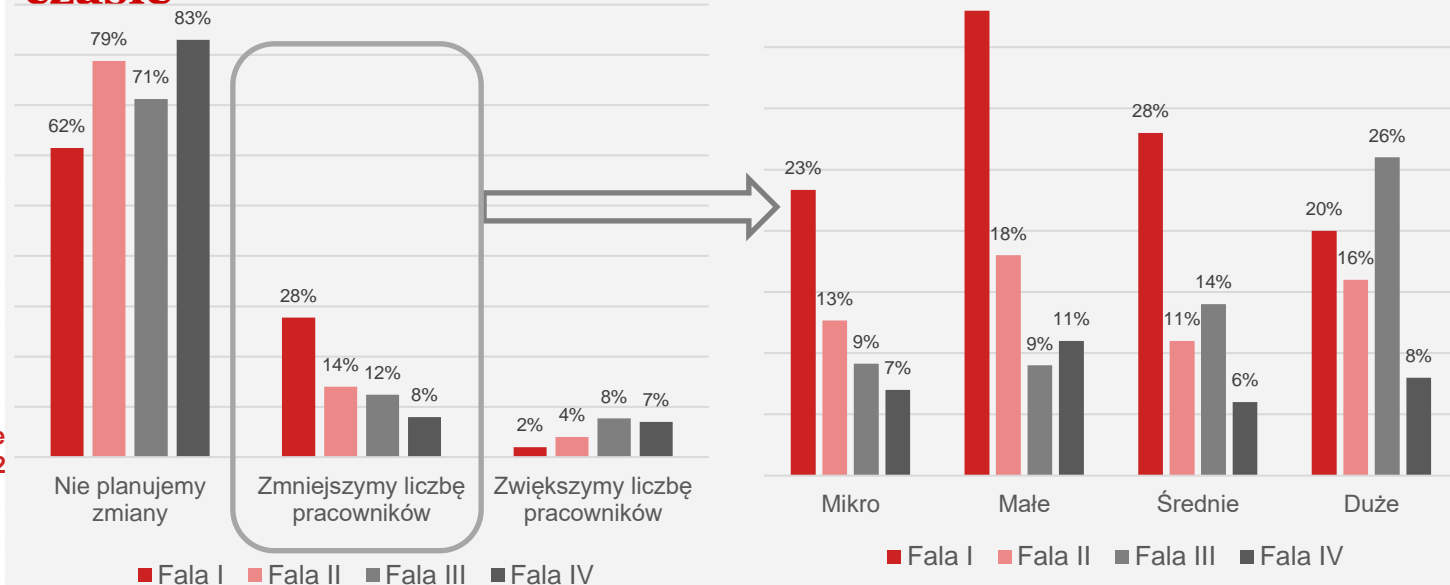
W porównaniu do deklaracji firm z końca kwietnia, **odsetek firm planujących redukcję zatrudnienia spadł o 4 pp.** a **odsetek firm planujących utrzymanie zatrudnienia wzrósł o 12 pp.** Wśród dużych firm odsetek firm planujących redukcję zatrudnienia spadł o 18 pp.

Źródło: PIE i PFR IV fala badania (12-14.05.2020); PIE i PFR III fala badania (28-30.04.2020).

Od pierwszej fali badania w kolejnych pomiarach systematycznie **maleje odsetek firm planujących redukcję poziomu zatrudnienia**. Od końca marca udział takich firm zmalał z 28 proc. do 8 proc. na początku maja (-20 pp.)

Wzrasta udział firm planujących zwiększenie liczby pracowników – z 2 proc. na koniec marca do 7 proc. na początku maja.

Planowane zmiany w liczbie pracowników – porównanie w czasie

W porównaniu do końca marca odsetek firm planujących redukcję zatrudnienia **zmniejszył się wśród mikro firm o 16 pp.** (z poziomu 23 proc. do 7 proc.), **wśród małych firm o 27 pp.** (z 38 proc. do 11 proc.), **wśród średnich firm o 22 p.** (z 28 proc. do 6 proc.), **a wśród dużych firm z o 12 pp.** (z 20 proc. do 8 proc.).

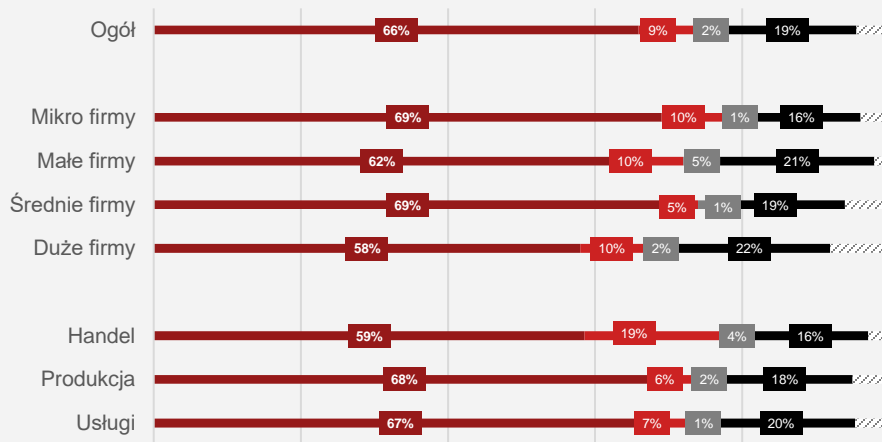
Planowane zmiany poziomu wynagrodzeń

13

66 proc. firm planuje utrzymanie dotychczasowych poziomów wynagrodzeń.

Mikro firmy i średnie firmy, relatywnie częściej niż pozostałe, planują nie zmieniać dotychczasowych wynagrodzeń (69 proc. z nich).

19 proc. firm planuje obniżenie wynagrodzeń dla całej załogi firmy, a jedynie 2 proc. wyłącznie dla kadry zarządzającej.

- Utrzymamy dotychczasowe wynagrodzenia
- Planujemy podniesienie dotychczasowych wynagrodzeń
- Planujemy obniżenie wynagrodzenia dla kadry zarządzającej i managerskiej
- Planujemy obniżenie wynagrodzenia dla całej załogi
- ▨ Odmowa odpowiedzi

Zmiany planów względem III fali (koniec kwietnia)

Utrzymanie wynagrodzeń	Obniżenie wynagrodzeń
+5 pp.	-1 pp.
+10 pp.	-4 pp.
-4 pp.	+10 pp.
+13 pp.	-9 pp.
-10 pp.	+2 pp.
-3 pp.	-2 pp.
+2 pp.	-3 pp.
+9 pp.	+0 pp.

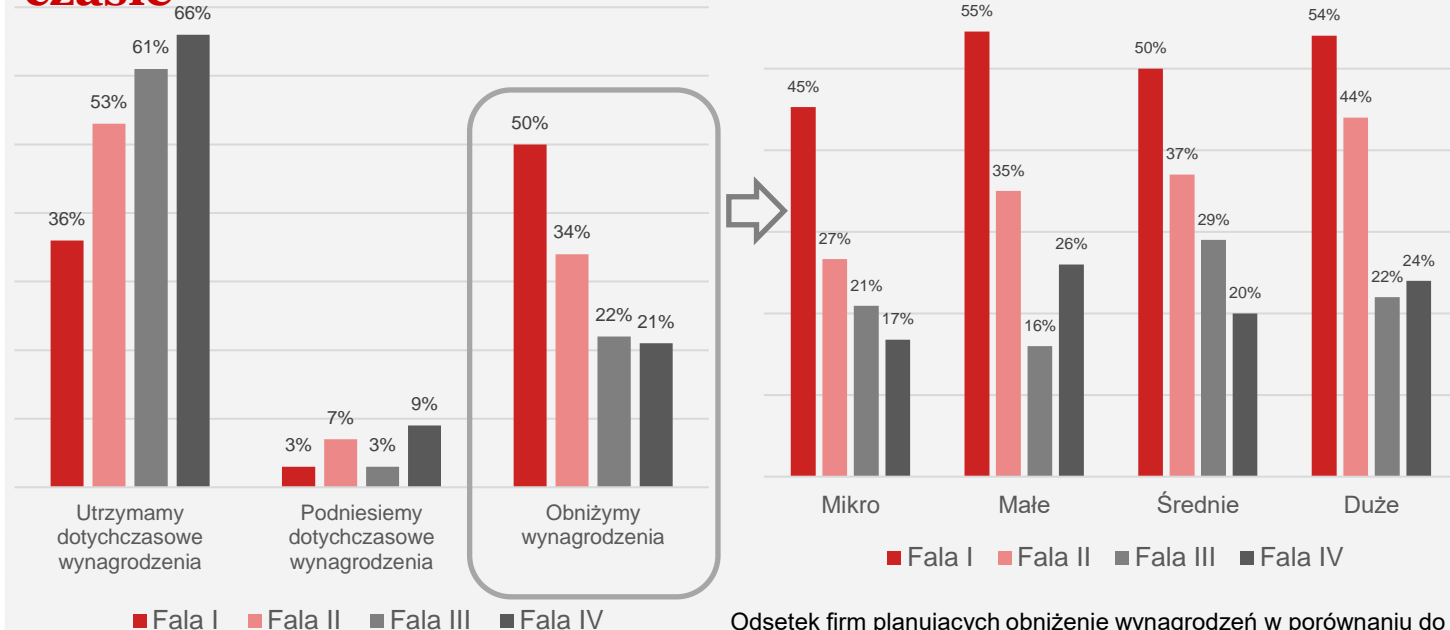
W porównaniu do planów firm z końca kwietnia, **wzrósł odsetek firm planujących utrzymanie dotychczasowych płac (+5 pp.)** oraz **spadł o odsetek firm planujących obniżenie wynagrodzeń dla pracowników i kadry managerskiej (-1 pp.)**. **Wśród małych firm nastąpił wzrost odsetka podmiotów planujących obniżenie wynagrodzeń (+10 pp.)**.

Źródło: PIE i PFR IV fala badania (12-14.05.2020); PIE i PFR III fala badania (28-30.04.2020).

Od pierwszej fali badania w kolejnych pomiarach systematycznie **rośnie odsetek firm planujących utrzymanie dotychczasowych wynagrodzeń**. Od końca marca udział takich firm wzrósł z 36 proc. do 66 proc. (+30 pp.)

Równocześnie **systematycznie maleje odsetek firm planujących obniżenie wynagrodzeń – z 50 proc. na koniec marca do 21 proc. na początku maja (-29 pp.)**

Planowane zmiany poziomu wynagrodzeń – porównanie w czasie

Odsetek firm planujących obniżenie wynagrodzeń w porównaniu do końca marca spadł we wszystkich kategoriach firm:
wśród mikro firm spadek o 28 pp. (z poziomu 45 proc. do 17 proc.),
wśród małych firm spadek o 29 pp. (z 55 proc. do 26 proc.),
wśród średnich firm spadek o 30 pp. (z 50 proc. do 20 proc.),
wśród dużych firm spadek o 30 pp. (z 54 proc. do 24 proc.).

Zatory płatnicze

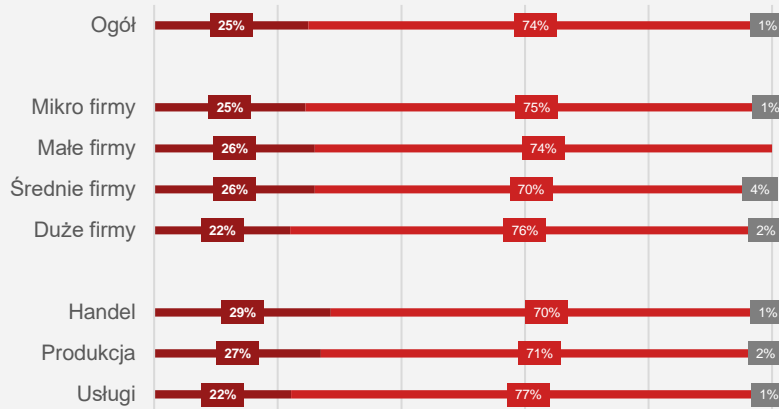
Trudności w regulowaniu własnych zobowiązań

16

25 proc. firm przyznaje, że **ma trudności z regulowaniem własnych zobowiązań** wobec kontrahentów.

74 proc. firm deklaruje **brak trudności** w regulowaniu własnych płatności względem kontrahentów.

Na trudności w opłacaniu faktur najrzadziej wskazują właściciele dużych firm (22 proc.), częściej zaś właściciele pozostałych podmiotów (25-26 proc. z nich).

- Trudności w egzekwowaniu należności od kontrahentów
- Brak trudności w egzekwowaniu należności od kontrahentów
- Odmowa odpowiedzi
- ///

Porównanie deklaracji z połowy maja względem deklaracji z połowy kwietnia

Trudności w spłacie zobowiązań	Brak trudności w spłacie zobowiązań
+2 pp.	-3 pp.
+0 pp.	+2 pp.
+1 pp.	-1 pp.
+6 pp.	-9 pp.
+6 pp.	-8 pp.
+5 pp.	-6 pp.
+3 pp.	-4 pp.
+1 pp.	-1 pp.

W porównaniu do deklaracji z połowy kwietnia nieznacznie wzrósł odsetek firm doświadczających trudności (+2 pp.). **Sytuacja nie zmieniła się w mikro firmach, a średnie (+6 pp.) i duże firmy (+6 pp.) częściej niż w połowie kwietnia wskazują na trudności w spłacie zobowiązań.**

Udział przeterminowanych zobowiązań w portfolio przedsiębiorstw

17

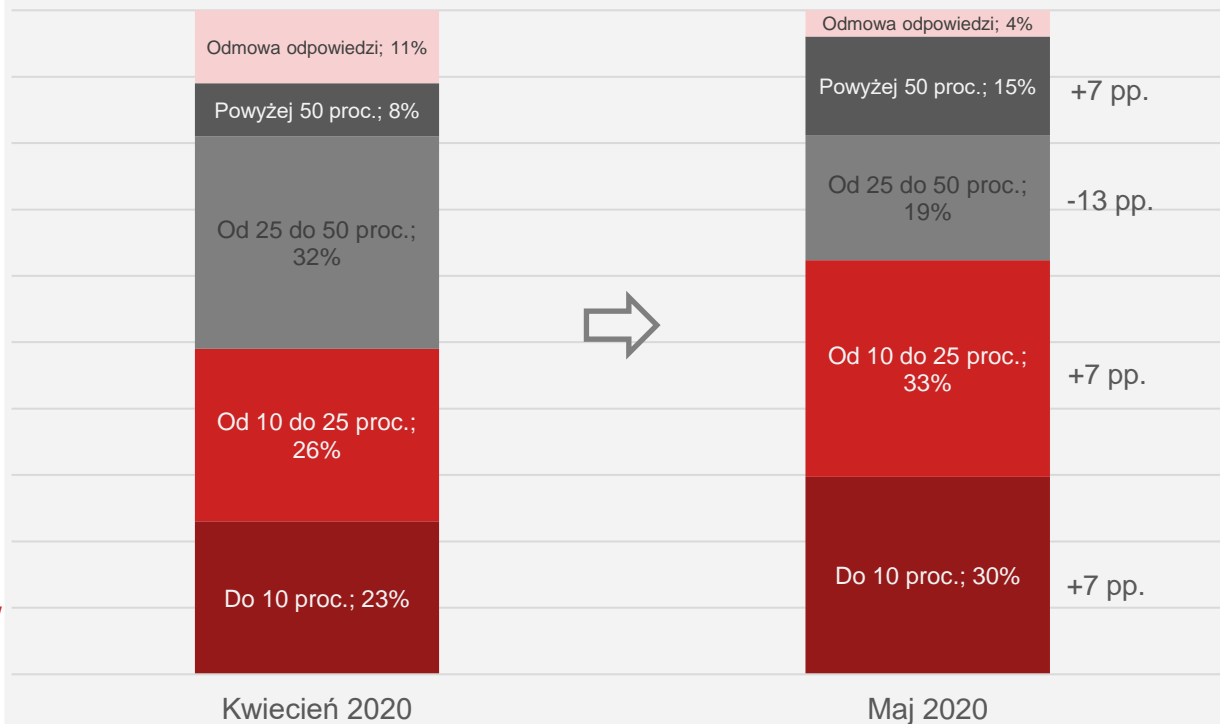
Dla 30 proc. firm nieopłacone faktury stanowią mniej niż 10 proc. wszystkich ich należności wobec kontrahentów. W porównaniu do połowy kwietnia jest to wzrost o 7 pp.

Dla 33 proc. firm nieopłacone faktury stanowią od 25 proc. do 50 proc. wszystkich ich należności wobec kontrahentów. W porównaniu do połowy kwietnia jest to wzrost o 7 pp.

Dla 19 proc. firm nieopłacone faktury stanowią od 25 proc. do 50 proc. wszystkich ich należności wobec kontrahentów. W porównaniu do połowy kwietnia jest to spadek o 13 pp.

15 proc. firm deklaruje, że niezapłacone faktury stanowią powyżej 50 proc. ich portfela. W połowie kwietnia było to 8 proc.

Należności przeterminowane według udziału w portfolio

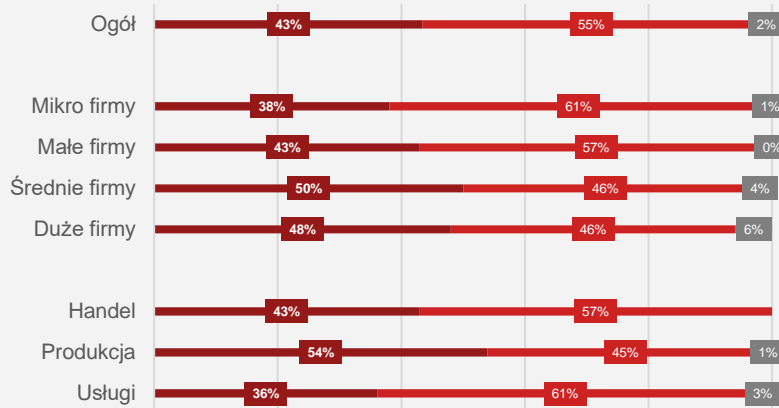

43 proc. firm przyznaje, że ma trudności z egzekwowaniem należności od kontrahentów.

Trudności w egzekwowaniu własnych należności od kontrahentów najrzadziej występują wśród mikro firm (38 proc.), najczęściej zaś wśród średnich (50 proc.) i dużych przedsiębiorstw (48 proc.).

Trudności w uzyskiwaniu płatności częściej występują w produkcji, najrzadziej w usługach.

Problemy z egzekwowaniem należności od kontrahentów – porównanie w czasie

- Trudności w egzekwowaniu należności od kontrahentów
- Brak trudności w egzekwowaniu należności od kontrahentów
- Odmowa odpowiedzi
- ///

Porównanie deklaracji z połowy maja względem deklaracji z połowy kwietnia

Trudności w egzekwowaniu należności

+7 pp.

Brak trudności w egzekwowaniu należności

-8 pp.

+9 pp.

-9 pp.

+1 pp.

+1 pp.

+12 pp.

-16 pp.

+8 pp.

-10 pp.

+4 pp.

-2 pp.

+14 pp.

-14 pp.

+4 pp.

-6 pp.

W porównaniu do deklaracji z połowy kwietnia wzrósł odsetek firm doświadczających trudności w egzekwowaniu własnych zobowiązań (+7 pp.). **Największy wzrost nastąpił wśród średnich firm (+12 pp.)** oraz mikro firm (+9 pp.). **Największe wzrost trudności odnotowały firmy produkcyjne (+14 pp.)**

Udział należności nieopłaconych przez kontrahentów w portfolio przedsiębiorstw

19

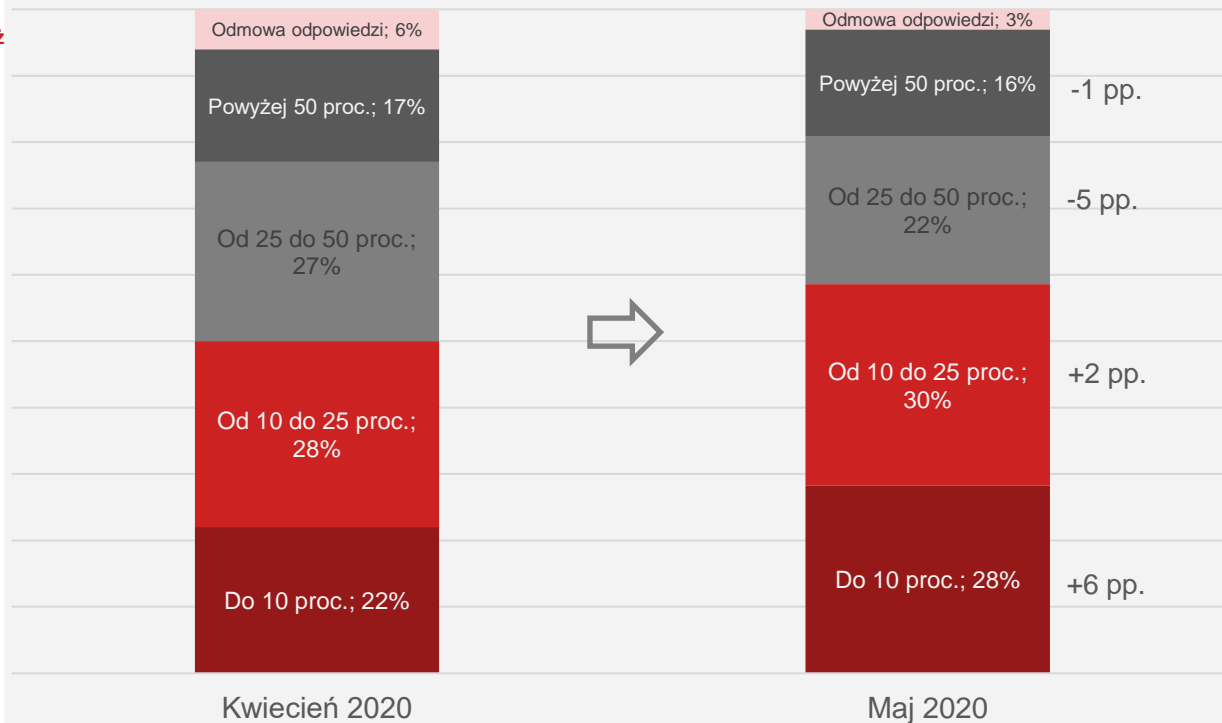
Dla 28 proc. firm nieopłacone przez kontrahentów należności stanowią mniej niż 10 proc. wszystkich wystawionych faktur. W porównaniu do połowy kwietnia jest to wzrost o 6 pp.

Dla 30 proc. firm nieopłacone przez kontrahentów faktury stanowią od 25 proc. do 50 proc. wszystkich wystawionych faktur. W porównaniu do połowy kwietnia jest to wzrost o 2 pp.

Dla 22 proc. firm nieopłacone przez kontrahentów faktury stanowią od 25 proc. do 50 proc. wszystkich wystawionych faktur. W porównaniu do połowy kwietnia jest to spadek o 5.

16 proc. firm deklaruje, że niezapłacone faktury stanowią powyżej 50 proc. wszystkich faktur w porównaniu do 8 proc. w połowie kwietnia.

Płatności nieopłacone w terminie według udziału w portfolio

Korzystanie z rozwiązań Tarczy Antykryzysowej i Finansowej

Korzystanie z Tarczy Antykryzysowej i Finansowej (1/3)

21

69 proc. mikro przedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw wnioskowało o zwolnienie ze składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

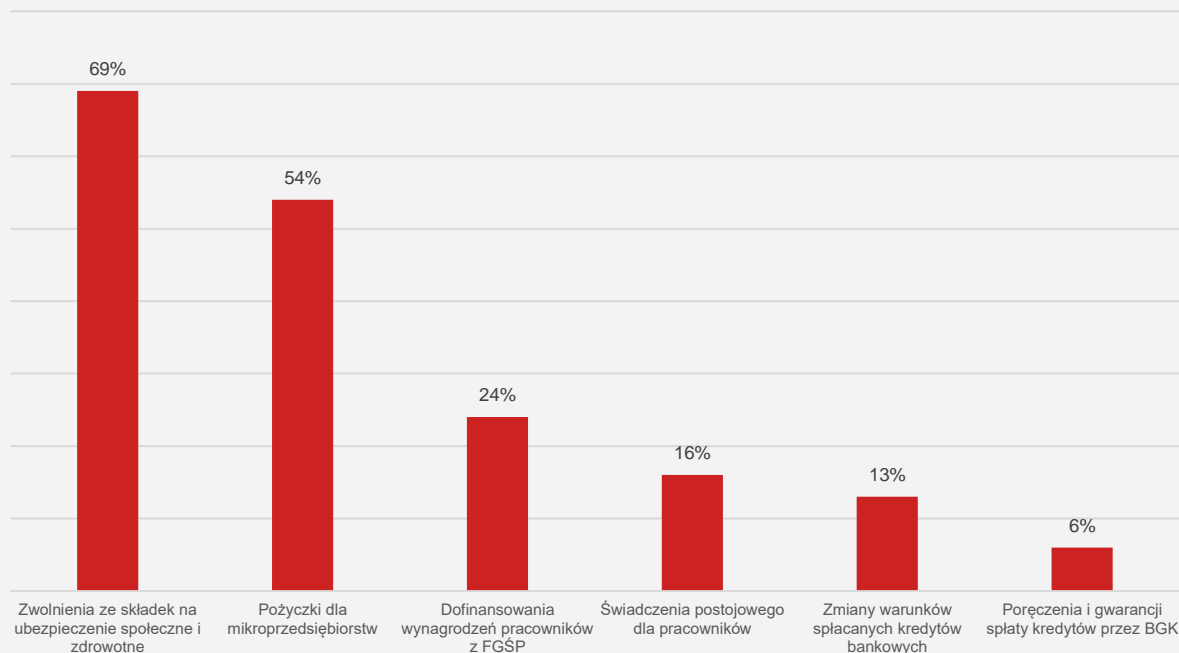
54 proc. mikro firm złożyło wniosek o bezzwrotną pożyczkę przeznaczoną dla najmniejszych przedsiębiorstw.

24 proc. firm wnioskowało o dofinansowanie wynagrodzeń pracowników z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

16 proc. firm wnioskowało o wypłatę świadczenia postojowego dla pracowników.

6 proc. firm ubiegało się o poręczenia/gwarancje BGK.

Procent przedsiębiorstw korzystających z wybranych instrumentów tarcz (wśród adresatów)

Korzystanie z Tarczy Antykryzysowej i Finansowej (2/3)

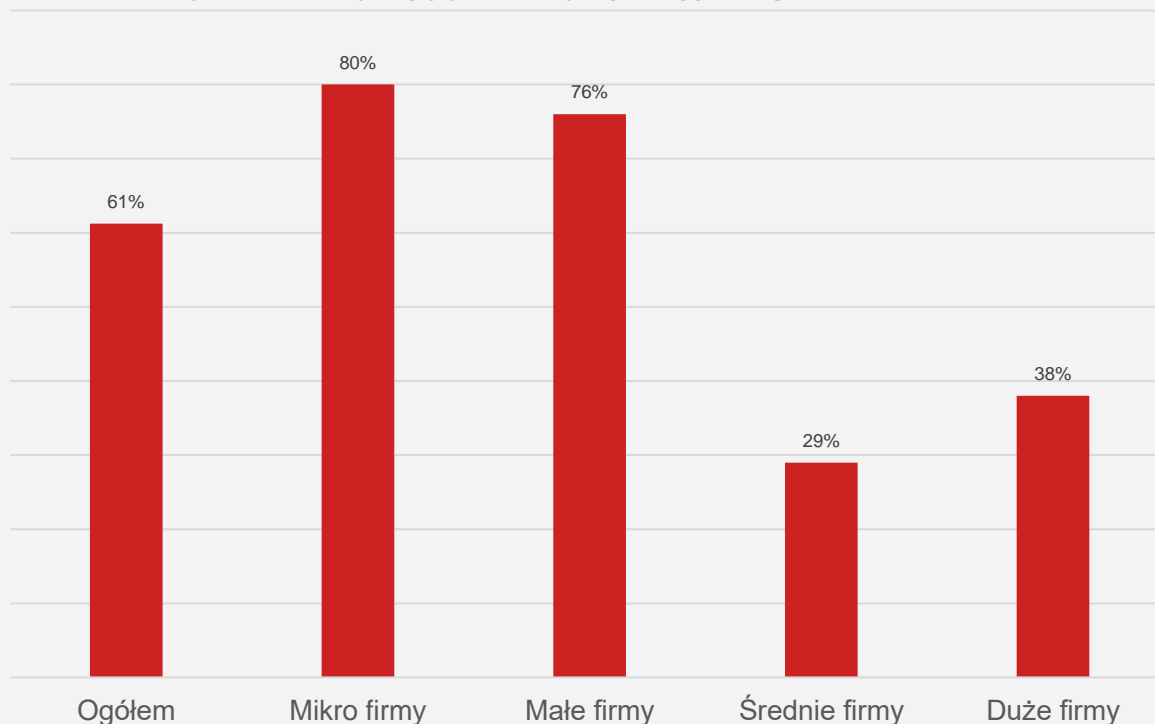
22

61 proc. firm złożyło wnioski o skorzystanie z przynajmniej jednego instrumentu Tarczy Antykryzysowej lub Tarczy Finansowej.

Najczęściej chęć skorzystania z rozwiązań zgłaszały mikro i małe przedsiębiorstwa – odpowiednio 80 proc. oraz 76 proc z nich złożyło odpowiednie wnioski.

Stosunkowo rzadko rozwiązaniami tarcz zainteresowane były średnie i duże firmy – odpowiednio 29 proc. oraz 38 proc. z nich złożyło odpowiednie wnioski.

Procent przedsiębiorstw korzystających z przynajmniej jednego instrumentu tarcz

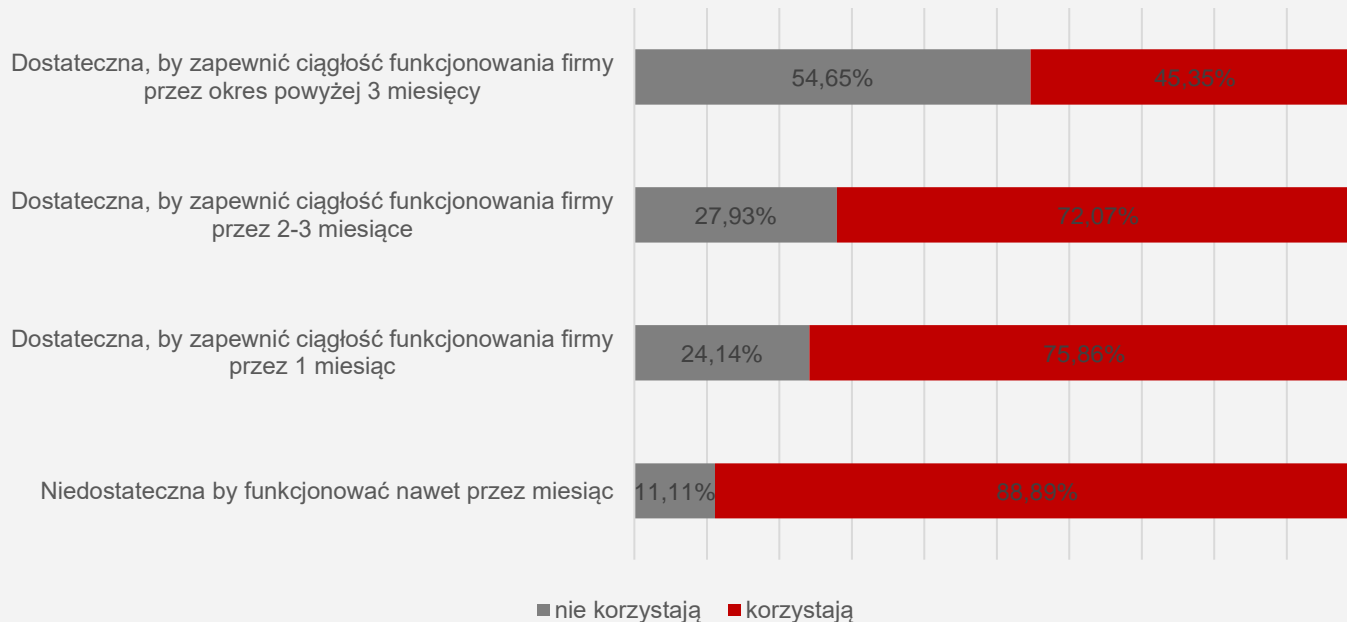
Korzystanie z Tarczy Antykryzysowej i Finansowej (3/3)

23

Firmy znajdujące się w najlepszej sytuacji płynnościowej najrzadziej korzystają ze wsparcia zapisanego w ramach Tarcz Antykryzysowych i Finansowej

Wśród przedsiębiorstw niemających zapasów finansowych 89,9 proc. badanych stanowią te korzystające ze wsparcia.

Subiektywna ocena płynności w firmie wobec korzystania z rozwiązań Tarcz Antykryzysowej i Finansowej

Metodologia badania

Nota metodologiczna

Badanie Polskiego Instytutu Ekonomicznego oraz Polskiego Funduszu Rozwoju przeprowadzone przez IBRiS w dniach 12-14 maja 2020 r. wśród właścicieli firm lub osób decyzyjnych w przedsiębiorstwach na temat ich sytuacji i planów po nastaniu w Polsce epidemii koronawirusa.

Badanie przeprowadzono za pomocą wspomaganych komputerowo wywiadów telefonicznych (CATI) na próbie losowo-kwotowej obejmującej 405 firm, w 4 kategoriach wielkości i 3 sektorach branżowych. Na podstawie tej próby możemy przeprowadzić wnioskowanie o populacji polskich przedsiębiorstw przy poziomie ufności 0,95, a błąd szacunku wskaźników struktury wyniesie 5 proc.

Dziękujemy za uwagę

Więcej informacji udziela:

Andrzej Kubisiak,

Zastępca Dyrektora w Polskim Instytucie Ekonomicznym

T: 512 176 030

M: Andrzej. Kubisiak@pie.net.pl

